

I. osnovna šola Celje

OD POKLICA DO BESEDE

Raziskovalna naloga

Avtorji: Zala Godnik, 8.a

Nina Šoštarič, 8.a

Sara Prepadnik, 8.a

Mentor: Stanislava Ferjanc

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, marec 2020

KAZALO VSEBINE

1 UVOD	4
1.1 Opis raziskovalnega problema in namen	4
1.2 Hipoteze	4
1.3 Metodologija, opis raziskovalnih metod	4
2 TEORETIČNI DEL	5
2.1 Življenje in delo pisatelja Igorja Karlovška	5
2.2 Igor Karlovšek – njegova dela	6
3 EMPIRIČNI DEL	7
3.1 Analiza ankete – prepoznavnost pisatelja	7
3.2 Pisateljeva dela na policah celjskih knjigarn	11
3.3 Osrednja knjižnica Celje – Igor Karlovšek	12
4 SKLEPNE UGOTOVITVE	13
5 ZAKLJUČEK	14
6 ZAHVALA	14
7 VIRI IN LITERATURA	14
8 PRILOGE	15

Povzetek

Igor Karlovšek se je rodil v Celju. Njegova življenjska pot ga je vodila k pisanju knjig. Ob koncu osnovne šole je napisal že svoj prvi roman.

Kot fantič se na začetku šolanja nikoli ni zanimal za pisanje knjig, vendar so ga njegova prva ljubezen, fantovske dogodivščine... vodile do njegovega prvega romana Mesečna noč. Čeprav se je izšolal za odvetnika, je svojo pot zapolnil s pisanjem, kot scenarist in kot odvetnik. Svoje prve zapise je tako objavljajl v Anteni in Pavlihi, ter s tem pridobival bralce, ki pa jih ni bilo veliko. Na njegovo veliko veselje je kasneje dobil nagrado večernica za izviren mladinski roman Gimnazijec.

V življenju se srečuje z različnimi družbenimi problemi, ki jih domišljjsko pretvori v besede in jih izlije na papir.

S svojo neomajno vztrajnostjo in bujno domišljijo se želi približati mladim, vendar mu za zdaj to ne uspeva preveč dobro, saj so mladi vse bolj naklonjeni filmom in tujim pisateljem. Tudi za nas je bil na začetku prava neznanka, saj ga pred Cankarjevim tekmovanjem sploh nismo poznale. Ob prvem stiku z njegovim delom pa smo postale navdušene nad njegovim načinom pisanja in to nas je takoj povabilo k raziskovanju. Zaradi tega smo se odločile, da mu pomagamo splezati na lestvico bolj znanih pisateljev, pisateljev domačega okolja. Z njim smo zlahka navezale stik in opravile intervju. S pomočjo anketiranja in povpraševanja smo ugotavljale njegovo pisateljsko prepoznavnost.

Svoje ugotovitve in zapise smo strnile v to raziskovalno nalogo, s katero ga bomo približale mladim iz Celja in okolice.

Ključne besede:

Igor Karlovšek, Celje, odvetnik, pisatelj, mladinski roman Preživetje

1 UVOD

Od poklica do besede je raziskovalna naloga, ki je nastala zaradi Cankarjevega tekmovanja v šolskem letu 2019/2020. Za to tekmovanje smo morali prebrati knjigo Preživetje, ki jo je napisal Igor Karlovšek. Večina tekmovalcev ga ni poznala. Izvedele smo, da dela v Celju kot odvetnik, zato smo se odločile, da naredimo raziskovalno nalogo o njem. Pisatelj črpa snov za romane prav iz svojega poklicnega okolja, zato smo raziskovalno nalogo naslovile Od poklica do besede.

Naš namen, ki ga bomo v nadaljevanju predstavile je, da Igorja Karlovška približamo ljudem, saj smo s pomočjo metod raziskovanja ugotovile, da je nepoznan. V tej raziskovalni nalogi bomo predstavile življenje in delo Igorja Karlovška in ga s tem tudi približale mladim v našem okolju.

1.1 OPIS RAZISKOVALNEGA PROBLEMA IN NAMEN

NAMEN RAZISKOVALNE NALOGE

Namen raziskovalne naloge je predstaviti ljudem Igorja Karlovška in naše vrstnike spodbuditi k branju njegovih romanov. Želimo mladostnike in ostale bralce spodbuditi k iskanju novih manj znanih pisateljev in jim s tem omogočiti vstop v njihov svet, saj se pisatelji, ki nimajo veliko bralcev, težko prebijejo na lestvico prepoznavnih. Gotovo obstaja še veliko drugih, manj znanih avtorjev, zato moramo mladi z manjšimi spremembami začeti spreminjati pri sebi in «Brskati po knjižnici».

1.2 HIPOTEZE

H1: Igor Karlovšek je neznan pisatelj.

H2: Večina mladih v knjižnici poišče samo znane pisatelje in pisateljice.

H3: Roman Preživetje je poznan med tekmovalci Cankarjevega tekmovanja.

H4: Mladi vse manj berejo knjige, hodijo v knjigarne in knjižnice.

1.3 METODOLOGIJA, OPIS RAZISKOVALNIH METOD

Raziskovanje teme je potekalo načrtovano in na sistematičen način. Najprej smo poiskale ustrezno strokovno literaturo in uporabne internetne vire, nato smo naredile primerjavo stališč in mnenj. Pri tem smo se posvetovali tudi z našo mentorico. Ob prebiranju literature in drugih virov smo zastavile hipoteze in sprejele odločitve o raziskovalnih metodah - anketa, intervju in opisno metodo. Sestavile smo anketo, anketirale osnovnošolce, dijake in druge Celjane, ter pripravile intervju s pisateljem.

Obiskale smo celjske knjigarne in poizvedovale o možnosti nakupa njegovih trenutno najuspešnejših romanov. Pot nas je vodila tudi v Osrednjo knjižnico Celje s ciljem, da pridobimo informacijo o izposoji njegovih del v tej ustanovi.

Z opisno metodo smo podkrepile obravnavano tematiko, analizirale anketo, intervju in zastavljene hipoteze.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 IGOR KARLOVŠEK - ŽIVLJENJE IN DELO

Igor Karlovšek se je rodil 9.12.1958 v Celju kot peti otrok v družini. Ima dva brata in dve sestri. Eden od njegovih bratov je njegov dvojček, sestri in drugi brat pa so od njega starejši. Iz otroštva se spomni različnih prilog kot so : vojne, preganjanje časa v naravi, saj ni bilo družabnih iger, tehnologije,... Ukvarjal se je z rokometom, nogometom in tudi s košarko. V osnovno šolo je hodil v Radečah, kjer je tudi živel. Zelo rad je pisal, že v osnovni šoli, in sicer spise in šolske naloge. Želel si je tudi postati astronaut, saj se je vedno zanimal za svet onkraj Zemlje. V vseh razredih osnovne šole je bil odličen in se je kasneje vpisal na Prvo gimnazijo v Celju.

Tu se je začel resneje ukvarjati s pisanjem in izšel je njegov prvi roman Mesečna noč. V sedemdesetih letih je svoje prve zapise objavil v Anteni in Pavlihi. Pri pisanju mu je pomagala sestra, sicer pa je večino pisal sam, saj mu je bilo branje knjig v zabavo. Najraje je bral zgodovinske in pustolovske romane, sčasoma pa je začel brati vso slovensko in latinsko literaturo.

Maturo je opravil z odliko, zato se je kasneje vpisal na primerjalno književnost in filozofijo. Kasneje si je premislil in se prepisal na Pravno fakulteto v Ljubljani. Želel si je postati sodnik, saj mu je sestrina prijateljica svetovala, da naj se s pisanjem raje ukvarja v prostem času.

V drugem letniku fakultete se je poročil. Cilj je bil čim hitreje končati študij. V tem času se ni ukvarjal s pisanjem večjih del. Svojo kratko prozo je objavljaval v Sodobnosti,

Dialogih, Mentorju in reviji Srce in oko. Obiskoval je tudi srečanja mladih pesniških začetnikov.

Dandanes živi s svojo ženo Marijo v Radečah. Delata v odvetniški pisarni v Celju in imata dva sinova. Največkrat je snov za njegove romane povezana z njegovim poklicem (družbeno aktualna), saj se kot odvetnik sooča z različnimi družbenimi problemi, ki jih tudi rešuje. Motiv pa je največkrat racionalne narave.

O svojem značaju je povedal: "Bom rekel, da sem vztrajen in nepopustljiv. Ko se nečesa lotim, to tudi naredim, torej sem zelo zagrizen. Tudi v času šolanja sem bil zelo tekmovalen. Nisem rad nekemu gledal v hrbet, raje sem bil pred njim."

2.2 IGOR KARLOVŠEK – NJEGOVA DELA

Radijske igre:

- *Vozli inšpektorja Kocjana,*
- *Zanke inšpektorja Kocjana,*
- *Dediščina,*
- *Samotna smrt,*
- *Čokoladna strast,*
- *Umor pred lokalom.*

Filmski scenariji:

- *Senzor,*
- *Ugrabitev,*
- *Umor 2,*
- *Vlomilci 3,*
- *Dosjeji J. K.,*
- *Klan.*

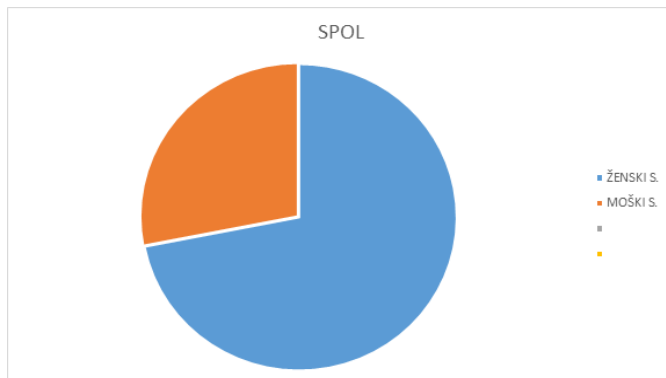
Romani:

- *Mesečna noč (prvi roman),*
- *Bazen,*
- *Rodoljub,*
- *Navzdol in naprej,*
- *Klan,*
- *Polnočna loža,*
- *V objemu lože,*
- *Modra vrtnica,*
- *Pobarvani dosjeji,*
- *Gimnazijec,*
- *Mojca,*
- *Matej,*
- *Preživetje.*

3 EMPIRIČNI DEL

3.1 Analiza ankete

a) Spol anketirancev:

Pojasnilo:

Iz grafičnega prikaza je razvidno, da je v anketi sodelovalo več učenk kot učencev.

b) Kdo je Igor Karlovšek

Pojasnilo:

Pri tem vprašanju smo ugotovile, da le malo učencev pozna Igorja Karlovška. V naslednjem vprašanju pa smo povprašale le tiste, ki so obkrožili DA. Anketa je potrdila našo prvo hipotezo H1, da je Igor Karlovšek neznan pisatelj.

c) Od kod ga poznaš

Pojasnilo:

Večina je odgovorila pritrdilno, da se prvič srečajo z njim na Cankarjevem tekmovanju v tem šolskem letu. S tem je potrjena hipoteza H4, saj je bil roman Preživetje za Cankarjevo tekmovanje. Malo je tistih, ki ga poznajo iz branja njegovih knjig, ali iz spletnih člankov.

č) Kraj rojstva

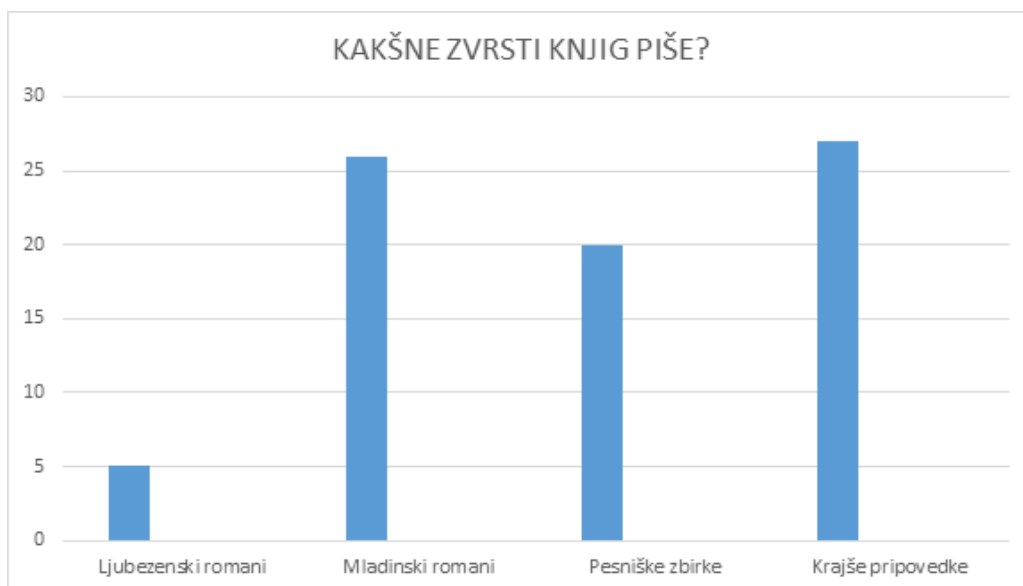

Pojasnilo:

S tem je potrjena hipoteza H4, saj je bil roman Preživetje za Cankarjevo tekmovanje. Drugi so dopisali, da ga poznajo iz branja njegovih knjig in iz raznih spletnih člankov.

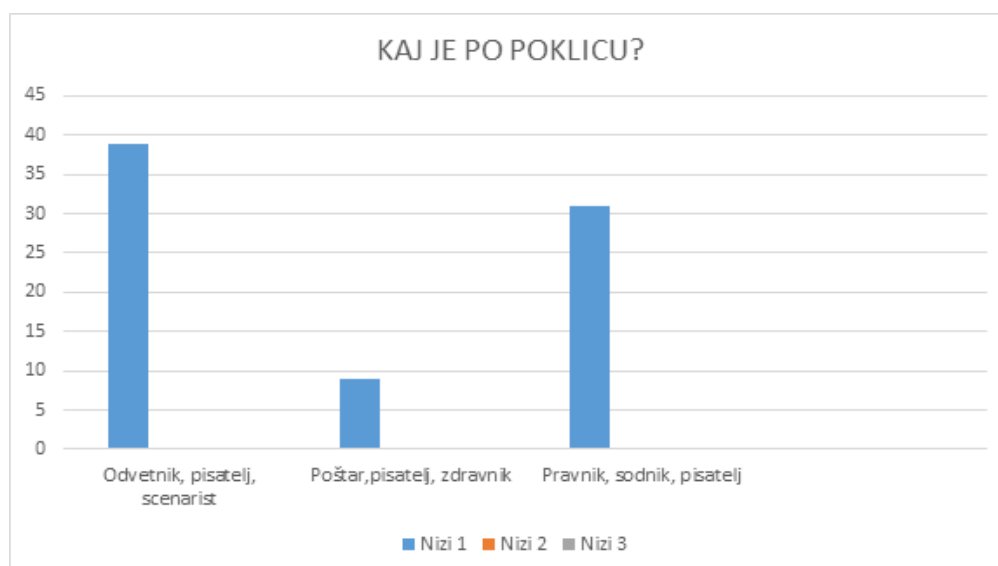
d) Zvrsti

Pojasnilo:

Anketa je pokazala, da mladi njegovih del ne poznajo. Večina ga je uvrstila med pisca krajših pripovedk. Toda Igor Karlovšek je najbolj poznan po mladinskih romanih in to so potrdili tisti anketiranci, ki so sodelovali na Cankarjevem tekmovanju 2019/2020. Tu se deloma potrdi hipoteza H4, saj roman *Preživetje* sodi v mladinski roman.

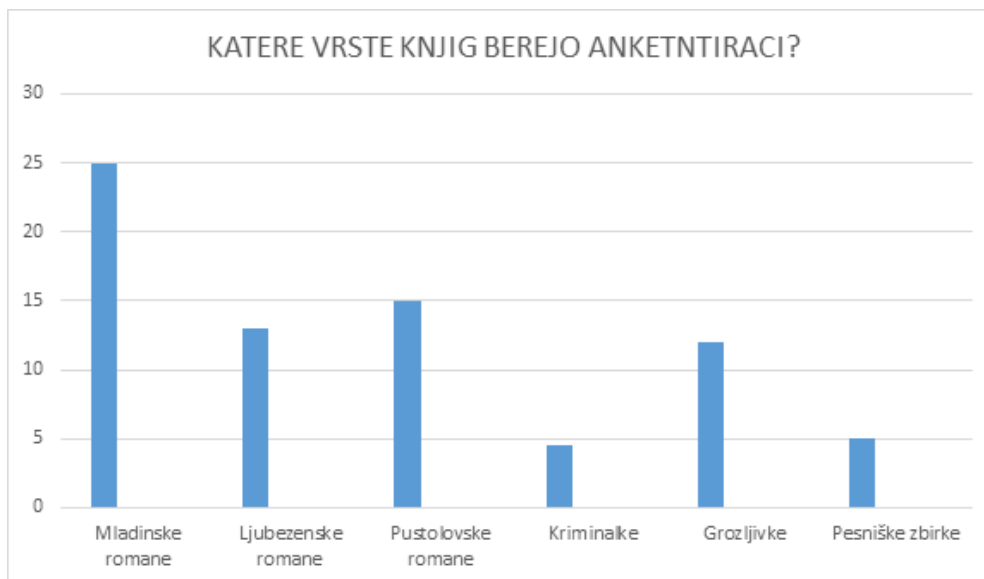
e) Poklic

Pojasnilo:

Večina sodelujočih je pravilno odgovorila, da je odvetnik, pisatelj ter scenarist.

f) Priljubljene knjige med anketiranci

Pojasnilo:

Ta graf nam je pokazal, da mladi najraje izberejo mladinske romane, saj so tudi namenjene njim. Na drugem mestu sledijo pustolovski romani, saj imajo mladi radi akcijo in različne pustolovščine, tudi prek knjige. Kot tretje so izbrali ljubezenske romane, saj je ljubezen del odraščanja. Še posebej so tej zvrsti naklonjene punce. Četrta izbira so grozljivke, nato sledijo še pesniške zbirke in kriminalke.

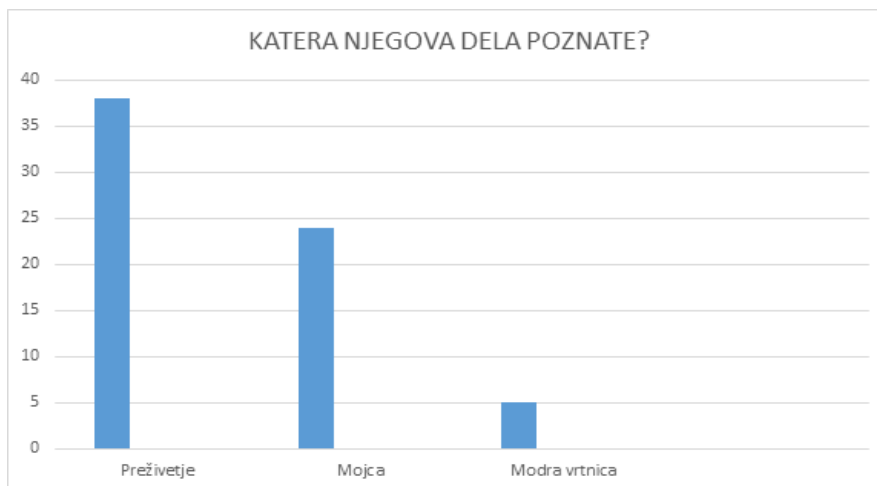
g) Knjige neznanih avtorjev

Pojasnilo:

Tortni prikaz nam pove, da osnovnošolci ne posegajo po knjigah, katerih avtorjev ne poznajo. Večina je obkrožila NE. V vsakdanjem življenju se mladi težko odločijo za nekaj, kar ne poznajo. Enako velja tudi pri izbiri knjig neznanih avtorjev. Pri tem se je potrdila hipoteza H3 in H5.

h) Poznavanje njegovih del

Pojasnilo:

Največ anketirancev pozna roman Preživetje. Roman Preživetje je bil uvrščen na Cankarjevo tekmovanje za šolsko leto 2019/2020 za tekmovalce na šolski ravni 8. in 9. razreda. Sledi roman Mojca. Med najmanj znanimi je roman Modra vrtnica. S tem je potrjena hipoteza H4, da je roman Preživetje poznan med tekmovalci Cankarjevega priznanja.

3.2 PISATELJEVA DELA NA POLICAH CELJSKIH KNJIGARN

Odločile smo se za dva romana. Roman Preživetje, ki je bil izbran za Cankarjevo tekmovanje v šolskem letu 2019/2020 ter roman Gimnazijec. Ta roman je leta 2005 prejel nagrado Večernica (za najboljšo otroško in mladinsko literaturo).

a) Antika

Na knjižnih policah je bilo možno najti kar tri romane – Gimnazijec, Bazen in Preživetje. Romani so trenutno iskani med starejšimi bralci. V okviru tematskih večerov, ki jih pripravljajo v Antiki, pisatelja Igorja Karlovška še niso gostili.

b) Mladinska knjiga

Med njihovimi prodajnimi uspešnicami je roman Preživetje, toda na policah se najdejo tudi njegove starejše kriminalke. Na njihovem tematskem večeru se je predstavil tudi pisatelj Igor Karlovšek z romanom Preživetje.

c) Knjižni diskont

Med številnimi knjigami, ki jih ponudijo police, je tudi naša izbrana knjiga Gimnazijec. V pogovoru smo izvedele, da se povpraševanje po določeni knjigi poveča, če je uvrščena na seznam knjig za bralno značko, domače branje ali za tekmovanje. Iskalci teh dveh del so predvsem starejši bralci.

č) Državna založba Slovenije

Na polici nismo zasledile nobene knjige pisatelja Karlovška. V poizvedbi so nam pojasnili, da romana Preživetje trenutno pri njih ni na zalogi.

d) Mohorjeva knjigarna

V času obiska knjigarne na njihovih policah ni bilo knjig našega pisatelja. Imeli so oba romana, toda trenutno sta naročena.

e) Antikvariat Cunjak

Ob obisku so imeli na knjižni polici knjigo Gimnazijec. Sogovornik je povedal, da so ponosni na svoje mlade bralce, ki se stalno vračajo nazaj.

3.3 OSREDNJA KNJIŽNICA CELJE – PISATELJ IGOR KARLOVŠEK

Akcijsko raziskovanje smo opravile tudi v knjižnici. Osredotočile smo se na izbrana romana. Sogovornica pri pultu izposoje nas je prijazno sprejela in nam odgovorila na zastavljena vprašanja. Iz izposoje je razvidno, da narašča zanimanje za njegove romane med odraslimi bralci. Vse bolj pa posegajo po romanu Preživetje tudi mladi bralci, kar jih zelo veseli. Pisatelj Igor Karlovšek se je predstavil v Osrednji knjižnici Celje z romanom Preživetje. Takšna prireditev je najboljša promocija pisatelja, saj se vzpostavi pristen stik z avtorjem in njegovim delom.

4 SKLEPNE UGOTOVITVE

Z raziskavo so se naše hipoteze potrdile ali ovrgle. Prišli smo do naslednjih ugotovitev:

H1: Igor Karlovšek je neznan pisatelj

Ugotovitev: To hipotezo smo potrdile, saj smo iz vseh opravljenih anket, ki smo jih naredile po šoli, knjižnici ter na knjižnem sejmu prišle do tega spoznanja. Poznajo ga le redki, večinoma učenci 8. in 9. razreda, ki so imeli roman Preživetje za obvezno knjigo na Cankarjevem tekmovanju. Pozanimati so se morali tudi o življenju Igorja Karlovška (njegovi začetki pisanja, šolanje, njegova dela ter druge pomembne stvari, ki so povezane s pisateljem), saj o njem na splošno ni mogoče najti veliko.

H2: Igor Karlovšek ni začel pisati že v šolskih letih.

Ugotovitev: To hipotezo smo ovrgle s pomočjo intervjuja z Igorjem Karlovškom. Povedal nam je, da je takrat pisal spise ter kratke zgodbe, ki so bile del obveznega programa v osnovni šoli. Pisal je tudi v prostem času. Prvi roman je začel nastajati že ob koncu osnovne šole, toda končal ga je v srednji šoli.

H3: Večina mladih v knjižnici poišče samo znane pisatelje

Ugotovitev: To hipotezo smo potrdile. To smo ugotovile s pomočjo opravljenega intervjuja oz. pogovora z gospo iz Osrednje knjižnice Celje. Povedala je, da mladi raje poiščejo znane pisatelje oz. znana dela znanih pisateljev, ker so tudi bolj prepoznavni med mladino ter odraslimi. Kot lahko tudi sklepamo, ljudje ne gredo kar tako v knjižnico po neznano delo. S to raziskovalno nalogo predstavljamo enega izmed manj znanih pisateljev, ter želimo nagovoriti bralce, da bi iskali oz. brali tudi knjige manj znanih pisateljev.

H4: Roman Preživetje je poznan med tekmovalci Cankarjevega tekmovanja

Ugotovitev: Kot vemo, je bila obvezna knjiga na Cankarjevem tekmovanju za 8. in 9. razred roman Preživetje. Preživetje je napisal Igor Karlovšek, o katerem pišemo v tej raziskovalni nalogi. Na Cankarjevem tekmovanju smo morale k obnovi vključiti še kratek povzetek pisateljevega življenja. Tako smo to hipotezo potrdile s pomočjo anketiranja tekmovalcev Cankarjevega tekmovanja v 8. in 9. razredih. Odgovori na ankete so potrdili, da večina učencev pozna Igorja Karlovška ter njegovo Preživetje le iz Cankarjevega tekmovanja 2019.

H5: Mladi vse manj berejo knjige, obiskujejo knjigarne in knjižnice

Ugotovitev: To hipotezo smo potrdile s pomočjo akcijskega raziskovanja v knjižnici in celjskih knjigarnah. Sogovorniki so nam povedali, da mladi ne hodijo več tako pogosto po knjigo v knjigarno ali knjižnico, kot nekdanj. Glede izposoje knjig pa so nam povedali, da si po večini izposojajo knjige za domače branje, le redki posamezniki to naredijo po svoji lastni želji.

5 ZAKLJUČEK

Raziskovale smo pisatelja, ki nam je bil nepoznan. Sprašujemo pa se, koliko takšnih nepoznanih pisateljev je še v naši sredini. Ali bomo znali zgraditi mostove?

Sprememba, ki naj bo še tako majhna, lahko povzroči velike premike v našem vsakdanjem ravnanju. Med nje sodi tudi bralna kultura posameznika.

6 ZAHVALA

Ob koncu bi se zahvalile vsem, ki so nam pri našem delu pomagali. Hvala naši mentorici za vso pomoč in vzpodbudo. Hvala vsem, vsem prodajalcem v celjskih knjigarnah in vsem knjižničarjem iz Osrednje knjižnice Celje. Največja zahvala pa gre gospodu Igorju Karlovšku, ki nam je pomagal na naši poti do cilja. Z njegovo pomočjo je naša raziskovalna naloga postala popolnejša, življenjski spomini in dosežki gospoda Karlovška pa bogatejši. Še enkrat hvala vsem.

7 VIRI IN LITERATURA

7. 1 PISNI VIRI

7. 2 INTERNETNI VIRI

- https://sl.wikipedia.org/wiki/Igor_Karlov%C5%A1ek, 27. 2. 2020.

7. 3 USTNI VIRI

- intervju – Igor Karlovšek, januar 2020.
- intervju – z uslužbenci celjskih knjigarn, januar 2020.
- intervju – z knjižničarko Osrednje knjižnice Celje, februar 2020.

8 PRILOGA

ANKETA

ANKETA - OD POKLICA DO BESEDE

Smo učenke osmega a razreda in delamo raziskovalno nalogo o Igorju Karlovšku. Zelo nam boš pomagal/a, če odgovoriš na naslednja vprašanja. Odgovori so anonimni.

(Obkroži) spol: ženski   moški

1. Ali poznaš Igorja Karlovška (obkroži)?   DA   NE

Če DA od kod ga poznaš? _____

2. Kje se je rodil (obkroži)?

- a) Celju
- b) Mariboru
- c) Ptuju
- d) Ljubljani
- e) Kopru

Drugo: _____

3. Kakšne zvrsti knjig piše (obkroži) ?

- a) Ljubezenske romane
- b) Mladinske romane
- c) Pesniške zbirke
- d) Krajše pripovedke

Drugo: _____

4. Kaj je po poklicu (obkroži)?

- a) Odvetnik, pisatelj, scenarist
- b) Poštar, pisatelj, zdravnik
- c) Pravnik, sodnik, pisatelj

Drugo: _____

5. Katere zvrsti knjig pa ti bereš (obkroži) ?

- a) Mladinske romane
- b) Ljubezenske romane
- c) Pustolovske romane
- d) Kriminalke
- e) Grozljivke
- f) Pesniške zbirke

Drugo: _____

6. Ali v knjižnici rad poiščeš pisatelje, ki jih ne poznaš (obkroži) ? DA NE

Če DA, zakaj? _____

ANKETA (Knjižni sejem)

Smo učenke 8. razreda. Pripravljamo raziskovalno nalogo o življenju in delu pisatelja Igorja Karlovška.

Zahvaljujemo se vam za sodelovanje v anketi.

1. Ali poznate pisatelja, scenarista in odvetnika Igorja Karlovška? DA NE

2. Če ste odgovorili z DA, katera njegova dela poznate?

a) MOJCA

b) GIMNAZIJEK

c) MODRA VRTNICA

d) Drugo: _____

3. Katero zvrst piše?

a) Kriminalno – pustolovske romane

b) Ljubezenske romane

c) Pesniške zbirke